

Četrty del

SMARAGDNA POT ALI POTOVANJE K NOTRANJEMU UČITELJU

Pričujoče besedilo je nastalo na osnovi beležk in skic za predavanja na temo ezoterične psihologije, psihoalkimije in etike, ki sem jih imel za slušatelje svojih seminarjev med leti 1995 in 1997. Gre za teoretična tolmačenja procesov duhovne alkimije, kamor spadata tako reiki kot regresoterapija.

DUHOVNI UČITELJI IN POT K RAZSVETLJENJU

1.

Temeljno vprašanje spoznavanja sebe bi se lahko glasilo: Kaj je original mene samega? Kdo sem jaz, ko odstranim vse kopije in ponaredke samega sebe? Kaj se skriva pod psihičnimi sloji, ki sestavljajo mojo osebnost?

Za to, da začnemo zavestno spremljati svoje življenje in prepoznavati naravo svojega duha, je vedno pravi trenutek. Če torej tega še niste storili, je najbolje, da to storite zdajle, v tem hipu. Samospoznavanje je proces, ki ni nikoli povsem končan. Vedno znova bomo naleteli na situacijo, v kateri bomo odkrili kak nepoznan (nezaveden) drobec sebe. Življenje je nepredvidljivo. Načrtovati prihodnost je nesmiselno (razen morda najbolj nujnih praktičnih stvari vsakdanjega življenja). Treba je predvsem živeti - živeti z jasnim zavedanjem, da obstajam tukaj in zdaj. Gre za zelo preprosto stvar, morda za najbolj preprosto. Toda prav ta preprostost in enostavnost marsikoga bega, marsikdo vanjo ne verjame. Večina misli, da mora nekje obstajati neka višja (večja, pomembnejša) resnica kot je njihovo življenje samo. Zato iščejo; nenehno iščejo in se izgovarjajo, da do resnice še niso prišli, ker vseh skrivnosti, ki jo prekrivajo, še niso odkrili ...

Da bi dosegli preprostost in enostavnost življenja - spontanost ustvarjanja in avtentičnost bivanja - je včasih potrebna tudi zelo dolga pot. Ker živimo ujeti v mentalnih in fizičnih obzidjih moderne zahodne civilizacije, ki nas je odtujila od izvirnega načina življenja narave in kozmičnih življenjskih ritmov, se moramo skoraj vsi najprej nekoliko truditi (vaditi vsaj kakšno psihotehniko, prebrati kak ezoterični duhovni tekst, srečati kakšnega razsvetljenega človeka ...), preden se lastnih in družbenih ukalupljenosti zavemo, morda pa tudi znebimo. Končni namen dela na sebi je namreč prav povrnitev izgubljene prvinskosti življenja. Biti avtentičen, živeti kot resnica; naravno izražati to, kar si, slediti svoj notranji glas in delovati, usklajen s kozmosom - to so že od nekdaj najvišji cilji, ki zaznamujejo življenjske poti razsvetljenih ljudi.

Spoznavati sebe pomeni predvsem prepoznavati in ozaveščati zakonitosti delovanja lastnega duha. Ta proces pa se lahko odvija samo, če je človek sam s seboj, neposredno osredotočen na tok življenja kot takega. Ko smo v neposrednem zavestnem stiku z življenjem, smo v stiku s svojim notranjim glasom. Skozi nas začne govoriti naš Višji Jaz (Božanski učitelj). Resnično pomemben za človekov duhovni razvoj je prav ta stik. Zunanji učitelji (ne glede na to, kakšne avtoritete so), so lahko le vzpodbujevalci, navdihovalci naše rasti. Pomagajo nam prebuditi in prečistiti energijska polja ter stanja zavesti, toda spoznanja božanske modrosti nam ne morejo dati, ker je to neprenosljivo in mora privreti iz globin vsakega posameznika. Božanska modrost se vedno pojavlja v izvorni, neponovljivi obliki, v taki, kot je človek sam. Naša resnična pot samospoznavanja je torej pot, po kateri ni še nikoli nihče hodil. Prvi in zadnji, edini pravzaprav, jo bo prehodil posameznik, ki mu je izkustvo najvišjega razsvetljenja namenjeno. Poti samospoznavanja so vedno posebne (nikogaršnje duhovnosti in razsvetljenosti se ne da posnemati ali privzemati), zato je tudi vsako duhovno znanje vedno drugače obarvano, drugače rojeno. Čeprav je končna resnica ena sama, pa se vedno razodeva na drugačen, poseben način, samo določenemu človeku lasten.

2.

Eden najpomembnejših korakov na poti duhovnega zorenja je trenutek, ko učenec preraste (ozavesti) svojega zunanjega duhovnega učitelja ter prepozna sebe kot izvor tistega, kar je v Učitelju iskal in občudoval. Vsak iskren duhovni učitelj (guru, mentor, terapevt ...) si najbrž tega trenutka pri svojem učencu tudi želi. Kajti šele to bo učencu omogočilo, da bo izkusil prava prostranstva svobode in okusil resnično naravo Sebstva (tj. tistega, kar je vsak človek sam po sebi).

Da se razumemo - pomoč zunanjega duhovnega učitelja (guruja), še posebej, če je zares razsvetljena (samouresničena) osebnost, je neprecenljive vrednosti. Ko ga odkrijemo in se z njim notranje povežemo, pridemo pravzaprav v stik z arhetipom svojega Notranjega učitelja, ki prebiva v globinah našega nezavednega. Vsi veliki duhovni učitelji človeštva (buddhe, bodhisatve ...) so si enaki - vsi predstavljajo utelešenje najvišje resnice, tj. razsvetljene narave uma, ki je izvor vsega. Ob njihovi navzočnosti hitreje duhovno rastemo in se samospoznavamo. Vendar pa ne smemo misliti, da je naše končno razsvetljenje in osvobojenje odvisno od njih. Duhovni učitelji so samo ogledalo nas samih. Ogledala pa so vedno samo odsevi resnice. Pogledati moramo torej tisto, kar je pred ogledalom - spoznati sebe samega kot izvor te ogledalne podobe. Modrost in popolnost, ki ju občudujemo pri svojih učiteljih, je vedno v nas samih, seveda v nezavednem (neozaveščenem) stanju.

Nekateri imajo vse življenje enega samega zunanjega duhovnega učitelja, drugi jih imajo več, spet tretji nimajo nobenega. Kakorkoli, za dokončno osvoboditev in samoprepoznanje, je potrebno, da prerastemo vse od česar smo kakor koli odvisni oz. z njim pogojeni.

Kakršnakoli (neozaveščena) vezanost na neko osebnost, psihotekniko ali idejni nazor, verski ali ezoterični sistem v dokončni obliki namreč zaustavi nadaljni razvoj. Predvsem pa onemogoča dejansko razsvetljenje, torej uvid v resnično naravo našega uma, ki je izvor in stvarnik vsega. Iti moramo naprej, vedno samo naprej. Priti moramo do zadnjega dejanja samospoznavanja - do neposrednega srečanja z obličjem samega sebe. Tu ni več učiteljev, svetovalcev, ni več ezoteričnih metod in sistemov, ni več duhovnih šol in religij, je samo

še človek sam in z njim Bog. Na tej točki razlika med iskalcem in iskanim izgine - človek postane Bog, Bog pa človek.

Pri duhovem odraščanju si vsi ljudje, ki zavestno delamo na prepoznavanju svoje notranje narave, podajamo roke. Človeštvo tvori neprekinjeno verigo duha, ki gre od nerazsvetljenosti k razsvetljenosti. Vsakdo med nami je večji ali manjši drobec peska v tej neskončni cesti človeških duš. Drug drugemu dajemo luč ter si tako pomagamo pri hoji. Mnogo jih je pred nami (bližje luči), še več za nami - toda vsi se počasi, a vztrajno premikamo proti svetlobnemu izvoru.

3.

Pri iskanju izgubljene življenjske spontanosti in bivanjske avtentičnosti nam lahko v marsičem pomagajo klasični ezoterični psihotreningi oz. metode novodobne alternativne psihoterapije. Seveda jih ne smemo jemati preresno in jih spremeniti v novo religijo, skozi katero bomo poslej ocenjevali življenjsko stvarnost. Čim večjo težo namreč neki stvari dajemo, tem bolj bo ta obremenila naše življenje. Ezoterični treningi naj nam bodo torej kot npr. tečaj plavanja ali smučanja ali pa plesne vaje ... Ezoterični treningi so namreč samo pomagala: psihosomatski mehanizmi, orodja, ki vzpodbujajo osebno rast in duhovni razvoj. So pravzaprav vmesna stopnja razvoja. Na koncu jih bomo morali vse opustiti in zaživeti neposredno, spontano vsakdanjost življenja, sicer svoje vloge v našem življenju niso opravili. Kajti noben ezoterični trening ali sistem prepričanj, ki nas naredi odvisne in zasvojene z določeno vizijo resničnosti, ni pravi. V bistvu je škodljiv in se ga je treba čimprej osvoboditi.

Sicer pa je najbrž za večino duhovnih iskalcev, tj. tistih, ki želijo spoznati resnico sebe in se razsvetliti, ukvarjanje z ezoteričnimi treningi nujno potrebno (vsaj določen čas). Mnoge ezoterične metode namreč omogočijo, da se človekova energija in zavest hitreje prečistita ter spojita na višjih kvalitativnih ravneh (človek postaja vedno bolj visoko integrirana in samorealizirana osebnost). Vendar pa ni treba uporabljati (poskusiti) vsega, kar nam novodobna duhovna kultura ponuja. V bistvu moramo biti zelo selektivni. (V novonastajajoči globalni svetovni civilizaciji bo sposobnost selekcioniranja informacij čedalje bolj usodnega pomena.) Zaupajte intuiciji - prosite za pomoč Boga, da vam pomaga priti v stik s pravimi ljudmi, pravimi duhovnimi znanji in metodami - pravimi seveda z vidika vaše osebnosti in karmične predestinacije.

Z ezoteričnimi treningi oz. samospoznavalnimi metodami se lahko začnemo ukvarjati v katerem koli starostnem obdobju, vendar pa duhovne tradicije običajno priporočajo čas med 25 in 50 letom; najplodnejše duhovno obdobje naj bi bilo med 35 in 45 letom, ko se začne človekova naravna pozornost prevešati od fizičnega, biološkega sveta k notranjemu, psihičnemu življenju, povsem spontano pa se lahko prebudi tudi kundalini. Toda te starostne omejitve so veljale predvsem nekoč. Danes živimo v drugačnih civilizacijskih razmerah in kozmičnih energetskih vibracijah. Živimo v času, ki je za duhovno rast takorekoč idealen. Še nikoli nam ni bilo na voljo toliko informacij, toliko duhovnih poti in sistemov; še nikoli pa tudi nismo živeli v tako kaotičnem, absurdnem svetu ... Obča potreba po resničnem notranjem osrediščanju posameznika in strpnejši, ustvarjalnejši družbi najbrž nikoli v zgodovini še ni bila tako močna.

Zelo pomembno se mi zdi, da ezoterična znanja (npr. osnovne telesnoenergijske vaje in meditacije) širimo med mladino. Puberteta namreč pri večini odraščajočih pomeni prekintev duhovnega doživljanja življenja. Razvoj spolnega nagona in prevlada materialnočutnih vidikov sta pogosto vzrok, da ljudje med 14 in 18 letom izgubijo duhovne (metafizične) talente, ki so jih kot otroci imeli. Izgubljeni oz. zakrneli duhovni talenti se običajno ponovno prebudijo šele v zrelih letih, ko psihološko ponovno začne prevladovati nad fizičnim in materialnim (če za to seveda obstajajo okoliščine). Drugače je duhovno bogastvo otroške psihe za vselej izgubljeno.

Sicer pa mislim, da obstaja - ne glede na posameznikovo starost, spol, družbeno poreklo in izobrazbo - nekaj odločilnih dejavnikov za uspešno delo na samem sebi. Naj jih naštejemo:

- iskrenost in poštenost do sebe in drugih (kar omogoča razvoj naravnega etičnega čuta),
- vztrajanje pri lastni individualnosti in toleranca do drugačnosti drugih (kar vodi v nenasilno, neavtoritarno, demokratično socialno vedenje),
- smisel za humor in paradoks (kar omogoča varno pot skozi labirinte psihe in doumevanje izvenrazumskih resnic),
- zmožnost odpuščati in nesebično ljubiti (odpuščanje sebi in drugim odpira vrata v vseobčo ljubezen, ljubezen pa je osnova resnice),
- razvita moč notranje volje (motiviranosti, ki prihajajo iz globin podzavesti in človeka ženejo v to, da gre po duhovni poti nenehno dalje),
- sposobnost sprotnega uravnovešanja spontanosti in discipline, tako v vsakdanjem življenju, kot pri delu na sebi,
- zmožnost preraščanja samega sebe in relativiziranja lastnih izkustev ter resnic (prisotnost božanskega arhetipa nesmrtnega feniksa).

4.

Razvojna pot duhovne osebnosti (posameznikova duhovna rast) poteka v obliki spirale. Gre za znameniti pojem mistične spirale, o katerem govori večina ezoteričnih tradicij. Rast duha poteka skozi življenjske (pre)izkušnje, ki se po krožni (spiralni) poti vračajo. Božanska iskra nesmrtnosti se rojeva v nedrjih zemlje, v materiji. Življenje je treba živeti, hkrati pa se ga tudi na vsakem koraku zavedati. Šele kombinacija prakse (akcije) in introspekcije (meditacije) da prave rezultate. Naše življenjske poti so namreč načrtane tako, da lahko v njih vsi, če smo seveda temu ustrezno naravnani, odkrijemo svojo nesmrtno bit in se razsvetlimo. Pouk zorenja duše običajno sestavlja nekaj specifičnih življenjskih lekcij, kar pomeni, da se večina vedno znova vrača k istim oz. podobnim karmičnim okoliščinam. Ker pa imamo vsakič drugačno zavest, lahko nanje drugače (zrelejša) reagiramo, jih torej vedno lažje obvladamo, dokler jih nekega dne povsem ne doumemo ter s tem dokončno presežemo. Neprekinjen proces razsvetljevanja karme lahko teče samo, če hkrati delujemo v vsakdanjem življenju in razvijamo zavest (npr. redno meditiramo, izvajamo samoanalizo). Pod temi pogoji se nam bo namreč nekega dne zavest tako razširila, da se bomo preprosto dvignili nad karmo ne glede na to, kakšna je, kakšno vsakdanjo realnost živimo.

Čim višje po mistični spirali se vzpenjamo, s tem zahtevnejšimi karmičnimi preizkušnjami (življenjskimi okoliščinami) smo soočeni. Ker pa je ob novih preizkušnjah naša zavest razvitejša, kot je bila na začetku samospoznavanja, so karmične lekcije pravzaprav lažje (za našo nekdanjo osebnost bi bile najbrž pogubne). Čim višje (globlje) v duha gremo, tem več je svetlobe, tem več pa je tudi teme. Zato je tako pomembno, da meditiramo na

notranji mir, tišino in praznino. Samo visoka notranja uravnovešenost in čistost uma nam lahko zagotovi, da bomo spokojno šli skozi vse karmične preizkušnje.

Krožnica spirale duha je vedno večja in hitrejša, vedno bolj izginja v neskočnosti, dokler v njej sploh ne izgine - to pa je tudi trenutek, ko se posameznikova zavest spoji s kozmično; pot spirale je zaključena; človek se je vrnil v svoj začetek (v nič, izvor). In spet se lahko vse začne znova.

5.

Razvojno spiralo posameznikovega duha lahko na splošno analiziramo na osnovi različnih simboliških mantičnih sistemov (astrologije, numerologije, I činga, tarota ipd.). Analize natalnih in tranzicijskih astroloških diagramov so lahko zelo poučne. Vendar pa ni nujno, da bo razvoj neke osebnosti tekel ravno tako, kot se bodo gibale planetarne konstelacije na nebu. V bistvu ni nobenega zanesljivega vira, s katerim bi lahko merili in predvidevali posameznikov duhovni razvoj. Ta namreč ni odvisen samo od objektivnih dejavnikov, temveč predvsem od posameznikove svobodne volje. Svobodna volja individuuma je faktor X, zaradi katerega napovedi prihodnjega razvoja ne morejo biti zanesljive. Skriti faktor X, ki je prisoten v vsakem pojavu, je točka kozmične nepredvidljivosti, neznanka, na katero moramo pri vseh predvidevanjih vedno računati; ali povedano drugače, realnosti ne moremo nikoli do konca definirati, niti jo z gotovostjo predvideti.

Treba se je torej naučiti živeti v negotovosti. Sprejeti negotovost življenja pomeni predati se življenju, zaupati vanj, zaupati v kozmično inteligenco (v Boga), ki ves proces kreacije vodi. Ni popolne varnosti, nič ni dokončno predvidljivega. Še tako popolni sistemi so nepopolni. Nesmiselno je biti perfekcionista. Čeprav so stvari še tako jasne in logične, je vedno treba vključiti tudi faktor X - skrito neznanko, nevidni račun, ki ga lahko nezavedno v vsakem trenutku izstavi in vse se bo obrnilo na glavo. Ob kozmosu namreč nenehno živi tudi kaos. In med njima je samo majhen korak.

6.

Včasih se lahko soočimo z življenjskim stanjem, ko smo v krizi, pa si navkljub bogatemu ezoteričnemu znanju in izkušnjam, ne moremo ali nočemo pomagati. Res je. - Včasih se moramo ustaviti in odmreti, odmreti ... v sebi. Takrat (instinktivno) ne želimo, da bi si na kakršen koli umeten način pomagali, pa tudi pomoči drugih ne želimo sprejeti. To je čas stagnacije - čas točke nič. Gre za psihična stanja, v katerih mora vse odmreti; kriza se mora stopnjevati do nevzdržnosti. Nobenega motiva, da bi izplavali, da bi sploh še delovali in živeli, nimamo več; čeprav bi se lahko z eno samo potezo (samo)osvobodili. - Verjemite, tudi taki trenutki so potrebni! Celó zelo potrebni. Zato, vzemite si čas - bodite tema, kaos, bolečina, brezup ... - sprejmite to, dovolite si odmreti! V tem obdobju se namreč v nezavednem dogajajo najbolj odločilni procesi, ki bodo privedli do razsvetlitve in razrešitve. Razsvetljenje se rodi iz nezavednega; in v času "popolne informacijske blokade ega" se to pravzaprav pripravlja. Zato lahko potem nenadoma (povsem samodejno) vznikne volja do življenja (globoka podzavestna motiviranost). Iz popolne notranje nemoči in razbitosti, bo vstala sila, ki vas bo dvignila. To pa bo tudi trenutek, ko bo kriza pravzaprav že končana. Vedeti moramo, da z voljo (in večina ezoteričnih psihotehnik in obredov temelji prav na uporabi zavestne volje) lahko pridemo le do določene točke samorazvoja.

Končnega razsvetjenja z nobeno ezoterično tehniko ne moremo doseči. Tehnike (obredi, seminarji, delavnice) so samo priprave na to najvišje dejanje, ki se vedno zgodi povsem nepričakovano, samodejno. Razsvetljenje je v končni fazi stvar božje milosti; ni ga mogoče izsiliti ali izprositi; nenadoma vznikne v nas, kot bi se svetloba spustila z neba ...

7.

Pri duhovnem odraščanju se nam tolikokrat zazdi, da smo prišli do konca. Npr., zaključili smo nek življenjski ali karmični cikel, razrešili nek velik problem, doživeli vrhunsko duhovno izkušnjo ali notranji uvid, tako, da imamo sedaj res občutek, kako smo se premaknili naprej, ali celo, da smo končno prišli v cilj. Toda, to je samo intenzivni občutek (daljši ali krajši čas trajajoče stanje razsvetljene zavesti in harmonizirane energije). Zelo kmalu nas namreč življenje spet s čim preseneti, in takrat spoznamo, da sploh nismo prišli do konca, temveč, da smo pravzaprav še vedno na začetku. Četudi je bila svetloba zavesti še tako močna, se očitno vse začne znova (seveda na drugačen način, v drugačnih razmerah). Mistična spirala, po kateri se vsi duhovni iskalci vzpenjamo, je večna, neskončna. V resnici smo vedno na začetku, ne glede na to, kakšne ezoterične tehnike in obrede izvajamo, ne glede na duhovne uvide, ekstaze, navdušenja. Zato se lahko tudi vedno znova najdemo pred osnovnimi vprašanji, s katerimi smo nekoč vstopili na pot samospoznavanja: "Kdo sem?", "Kaj je življenje?", "Kaj smisel obstoja?"

Resnice se ne da dokončno poiskati in udomačiti; resnica je sicer vedno tu, toda vedno je tudi enako oddaljena ...

EZOTERIČNA PSIHLOGIJA V JUNGOVSKI PERSPEKTIVI

Bistvena značilnost jungovskega pojmovanja psihologije osebnosti je dvojnostni princip psihe, ki ga predstavljata zavest in nezavedno. Njuno medsebojno nasprotovanje oz. dopolnjevanje tvori osnovo dinamike osebnosti. To razmerje velja za glavno značilnost tudi v ezoteričnih psihologijah. Odnos med zavestnim in nezavednim delom psihe bi lahko označili s prisodobno otoka in oceana. Zavedst (človekov Jaz) je otok v neskončnem morju kolektivnega nezavednega (v svetu človeštva, narave, vesolja).

Jung je svoj koncept analitične (globinske) psihologije v marsičem utemeljil na psiholoških zakonitostih, poznanih v ezoteričnih tradicijah. V nadaljevanju si bomo ogledali koncept osebnostne individuacije, povzet po alkimističnih oz. gnostičnih evropskih izročilih, podobnosti pa bi lahko našli tudi v številnih drugih (neevropskih) ezoteričnih sistemih.

1.

Psihoalkimija je znanost o individuacijskem procesu osebnosti. Izraz je Jungov, povezan pa je predvsem z njegovo knjigo Psihologija in alkimija, čeprav je kot tema oz. ideja prisoten tudi v njegovih drugih delih. Individuacija pomeni postopno duhovno oz.

osebnostno rast človeka, tj. samorazvoj, samouresničenje. Pri tem gre za udejanje vseh potencialov, ki se nahajajo v človeku, predvsem pa arhetipa Sebstva.

Individuacija se v bistvu dogaja vse življenje. Govorimo lahko o različnih (samo)razvojnih stopnjah, ki so v marsičem povezane s starostnimi obdobji oz. življenjskimi nalogami in preizkušnjami. Pri prehodu iz ene v drugo fazo se soočamo s psihologijo transformacije. Preobrazbe osebnosti so lahko spontane ali namerno povzročene. S slednjim se ukvarja psihoalkimija oz. ezoterične znanosti različnih kultur in civilizacij, ki imajo za cilj razsvetlitev in osvoboditev človeka.

Evropski srednjeveški alkimisti so za označitev tovrstnih procesov uporabljali izrek V.I.T.R.I.O.L. (Visita interioem terrae rectificando invenies operae lapidem, v prostem prevodu Spusti se v drobno zemljo in s prečiščevanjem boš našel kamen modrosti (ali kamen sebe). To alkimistično načelo pravzaprav predstavlja osnovo ezoterične psihologije transformiranja osebnosti. V transformacijskem procesu nastopajo tri ključne razvojne faze (v bistvu tri alkimistične iniciacijske stopnje): nigredo, albedo, rubedo - trpljenje, smrt, vstajenje.

Proces osebnostne preobrazbe simbolizira mistični feniks. Odmreti mora človekova stara osebnost (ego in njegove sence), iz njenega pepela pa zrasti nova, celovitejša osebnost. Tu nastopi ključni pojem ezoterične psihologije - mistična smrt. V fazi prehoda iz enega stanja v drugo pride do izkustva smrti ali ničesa, iz česar nastane nova bit. Prehodi lahko trajajo različno dolgo (tudi več let). Čim intenzivnejša je faza preobražanja, tem izrazitejši osebnostni preobrat oz. preporod sledi.

Osnova (samo)iniciacijskih mističnih obredov je iluminacijski mitski obrazec (npr. plovba po nočnem morju, odhod v podzemlje ...). Gre za spust Jaza v nezavedno, kjer je treba v temi najti luč. Vznikajoče razsvetljenje pomeni graditev mostu s Sebstvom. V ekstatičnem stanju razsvetljenja se človeku običajno razodene arhetipska slika njemu dojemljivega Boga oz. najvišje Resnice. Doživi npr. poistovetenje z Jezusom, Devico Marijo, Budo, Šivo ... V porazsvetljenjskem stanju je potrebno te arhetipske podobe Sebstva prepoznati kot svoje lastne projekcije, jih torej ozavestiti in prerasti. Razsvetljenje (duhovno izkustvo, spoznanje, uvid) je treba zrelativizirati, ker se ta sicer lahko izrodi v duhovni (verski, ezoterični) fanatizem.

Prebuditi Sebstvo je notranji cilj mističnega potovanja. Sam pojem Sebstva predstavlja po eni strani celoto človekove psihe oz. osebnosti, po drugi pa arhetip (božanski gen), ki pomeni človekovo težnjo k enovitosti, Enosti. Ta arhetip vzpodbuja iskanje življenjske popolnosti, celovitosti, duhovnega smisla, religioznost. Njegova najtipičnejša simbolna slika je krožna mandala, ki se lahko ljudem v prelomnih obdobjih življenja ali v časih preobrazbenih kriz spontano pojavi v sanjah ali vizijah, sicer pa jo pogosto najdemo v likovni umetnosti in sveti arhitekturi. Vsa božanska bitja (ali pobožanstvene zgodovinske osebnosti) so prav tako simboli Sebstva.

Trenutek razsvetljenja običajno pomeni dvig kundalini, torej aktualizacijo prastvariteljskega kozmičnega potenciala. Prebujeni kundalini pomeni, da nuklearna energija nezavednega vdre v strukturo Jaza in ga preplavi, pri čemer se (začasno) podrejo in premešajo tudi vsi ostali osebnostni sistemi in mehanizmi. Od tod stalna nevarnost, da človek, ki nima dovolj prečiščenega in razvitega (samo)zavedanja, izgubi kontrolo nad seboj in se identificira z arhetipskimi dominantami kolektivnega nezavednega (velikimi

odrešenjskimi idejami in miti, lastnim ali tujim mesijanskim poslanstvom, slepo privrženostjo verskim ali političnim voditeljem, množičnim idolom, verskim in ezoteričnim gibanjem, organizacijam ...). Tovrstna energetska obsedenost onemogoča, da bi človek v resnici izrazil pravo notranjo naravo, torej lastno individualnost. S tem, ko se poistoveti z arhetipsko masko, npr. verskega bojavnika ali vsemogočnega maga, izgubi večplastnost (in vsakdanjost) človeške osebnosti. Pri osebah, ki notranje niso dovolj uravnovešene in karmično prečiščene, se bo kundalini skoraj gotovo razodel v temni (nezavedni, kaotični) podobi, torej kot manifestacija črne boginje (Kali). Prebujeni kundalini bo tako namesto razsvetljenja in osvobojenja človeku prinesel versko blaznost ali kak drug fanatizem, lahko pa tudi pravo duševno ali telesno bolezen.

Poleg ozavestitve arhetipa Sebstva je za uspešen potek individuacije ključnega pomena ozavestitvev arhetipov persone, anime oz. animusa in sence.

Persona je maska, ki jo nosimo v svojem ožjem oz. širšem družbenem okolju (nanaša se na človekov poklic, status, socialni položaj, posebne sposobnosti, poslanstva, zadolžitve ...). Gre za vlogo, ki jo igramo v javnem življenju. Cilj maske je, da na druge naredi vtis, pri čemer pogosto prikriva resnično naravo človekovega Jaza. Pretirana spojitev s persono oblikuje enostranski osebnostni značaj in dolgoročno povzroča nepopravljivo škodo. Problemi se lahko pojavijo na dveh ravneh - ali človek svoje družbene vloge ne zmore sprejeti, ali pa se njegov Jaz povsem poistoveti z njo, kar pomeni, da izgubi stik s svojimi resničnimi občutki in realnostjo nasploh. (Maska je namreč slej ko prej samo fiktivna stvar.)

Arhetip anime oz. animusa se prvenstveno nanaša na človekovo ljubezensko (spolno, partnersko) življenje. Vsakdo nosi v (kolektivnem) nezavednem arhetipsko podobo svojega ljubezenskega partnerja (v ženski psihi je to animus - idealiziran lik moškega, v moški psihi anima - idealizirana slika ženske; pri istospolno usmerjenih ljudeh so arhetipske podobe partnerja istega spola). Problemi se pojavijo, ko stvarni ljubezenski partner (običajno se to zgodi ob koncu faze zaljubljenosti) ne ustreza več idealiziranim predstavam nezavednega. Da bi dosegli osebnostno zrelost, moramo torej biti v sebi sposobni doseči kompromis med arhetipskimi zahtevami nezavednega in realnim partnerjem - živim bitjem z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi.

Arhetip sence predstavlja negativno, grdo, zlo, neukročeno, živalsko stran človeške narave (vse tisto, pred čemer si zatiskamo oči). Vsebinsko sence običajno projiciramo navzven, na druge, družbo, okolje, pri čemer si ustvarjamo umetne podobe svojih sovražnikov, hudičev, pekla, občega zla. Pogosto se svojih lastnih inferiornih psihičnih vsebin (slabosti, hudobij) sramujemo, zato jih tlačimo v podzavest in s pomočjo persone skrivamo pred javnostjo. Naša senca tako kot tujec prebiva v nezavednem, in od tam občasno ali pa stalno, na neobvladljiv, impulziven način vznemirja Jaz. Arhetip sence je sicer za človeka življenjskega pomena, saj zagotavlja osebnostno večplastnost, sproža našo nagonkost, strastnost, prvinsko kreativnost, omogoča torej bazično konfliktnost, ki vodi v ustvarjalnost in duhovno rast, zato ga nikakor ne kaže potlačevati, iztrebljati, ampak sprejeti in ozavestiti. S svojo senco se moramo naučiti živeti!

Tantrajogijski izraz kundalini izraža isto kot jungovski pojem kolektivno nezavedno. Gre prazaprav za sinonimna izraza. Tako kot je nezavedno skrito in nerazodeto področje psihe, tako je tudi kundalini peč potencial. Čim bolj raziskujemo svojo notranjost, torej vzpodbujamo kundalini, tem bolj se polje nezavednega razsvetluje. Mistični proces prodiranja svetlobe v temo pomeni pronicanje zavesti v nezavedno. Dvig (preboj) kundalini pomeni razsvetlitev nezavednega. Končno razsvetljenje (samadi učinek) ni nič drugega kot končno razsvetljenje nezavednega, torej trenutek, ko zavest prodre v vse skritosti veselja, in vse postane jasno.

Ezoterični psihotreningi omogočajo spoznavanje skritih vsebin kolektivnega nezavednega, ki jih vsakdo nosi zakopane globoko v sebi. Vstop v nezavedno pomeni vstop v banko karmičnih podatkov. Stik s temi podatki vzpodbudi proces prečiščenja osebnosti in širitev polja zavesti, v končnem pogledu je to popolno razsvetljenje (samadi). Uporaba ezoteričnih psihotehnik void v različna razkrivanja nezavednega - energetskih eksplozij, tj. do različnih psihičnih in parapsihičnih doživetij (vizij, sanj, uvidov ...) in karmičnih (pre)izkušenj v vsakdanjem življenju. Zavestno prepoznanje "namerno izzvanih" notranjih in zunanjih izkušenj (lekcij) pospešuje rast zavesti oz. širitev mej človekove osebnosti.

Iniciacijske ezoterične sheme so običajno zgrajene tako, da z uporabo simbolov in mitov najprej vzpodbudijo proces prepoznavanja individualnega in nato kolektivnega nezavednega, oz. prepoznavanje povezanosti mikrokozmosa in makrokozmosa (kar se dogaja v človekovi notranjosti, se dogaja tudi okrog njega, v okolju, kjer živi). Ključno v tem procesu je, da ozavestimo temeljne arhetipske matrice (arhetip Sebstva, Persone, Anime/Animusa, Sence), ki izvirajo iz področja nezavedne kolektivne psihe, manifestirajo pa se v posameznikovem konkretnem življenju. Aktiviranje teh arhetipov ponavadi sproži nenaden ali postopen dvig kundalini, ki, če proces poteka pozitivno, privede do razsvetljenja kundalinija kot takšnega in do osvoboditve celotne človekove osebnosti.

Zakaj ezoterične metode, ki temeljijo predvsem na uporabi jezika simbolov in mitov, tako uspešno učinkujejo? Odgovor je preprost: prvič, simboli in miti so energetske šifre, ki aktivirajo vsebine nezavednega, in drugič, gradbeni material, iz katerega je zgrajena kolektivna (arhetipska) podzavest, so simboli in miti. Ezoterične metode so torej sredstva direktne komunikacije z globinami psihe, ki so enake pri vseh ljudeh. Mitološkosimbolna govorica je univerzalna, medtem, ko so besedno-razumski jeziki parcialni, učinkujoči na površini. Slednji so za praktično sporazumevanje v vsakdanjem življenju seveda veliko uporabnejši, ne pa tudi za globljo duhovno komunikacijo.

Pri večini ezoteričnih psihotrenigov je glavni cilj prebuditev kundalini, ker šele to lahko omogoči posameznikovo celostno individuacijo. Po Jungu (enako velja za tantrajogo) poteka individuacija stopenjsko skozi čakre od spodaj navzgor (s tem, da je v prvi polovici življenja poudarek na prvih treh, v drugi pa od četrte navzgor). V precejšnji meri pa je povezana tudi s psihologijo starostnih obdobj. Prava individuacija se pogosto dogodi šele v srednjih letih. V mladosti ima človek (vsaj v zahodni civilizaciji) preveč preživetvenih problemov vsakdanjega življenja.

Čeprav je individuacijski potencial prisoten v vsakem človeku, ga uresničijo, posebej na pozitiven, ustvarjalen način le redki posamezniki. Običajno so to izjemne osebnosti (pogosto družbeno izpostavljene), npr. umetniški in znanstveni ustvarjalci, razsvetljeni modreci, ljudje s sidiji, duhovni učitelji, lahko pa tudi politični (in vojaški) voditelji, uspešni poslovneži ... V veliki večini teh primerov se je kundalini prebudil spontano.

Vsaka (pozitivna) prebuditev kundalinija rodi manifestacijo originalne ustvarjalnosti, mistično razsvetljenje ali sidijsko moč. Veliko ljudi z delujočo kundalini energijo seveda ni javno izpostavljenih; ti se običajno kažejo kot izjemni (razsvetljeni) posamezniki vsakdanjega življenja.

3.

Človeška psiha je svet, ki je po eni strani realen (zavesten, racionalno razločljiv), po drugi pa irealen (nezaveden, intuitivno dojemljiv). Presek psihe si lahko predstavljamo kot fizikalni presek materialnega sveta: materija je na površini konkretna, otipljiva, merljiva, preverljiva, čim globlje vanjo pa prodiramo, tem bolj postaja subtilna, nedoločljiva, nekonkretna. Od celičnega, molekulskega, atomskega sveta prehajamo v svet subatomskega, kjer je razlika med potencialnim in aktualiziranim vedno bolj relativna. Človek površine je realističen, človek globine mitološki in simbolen. Rekli bi lahko, da je središče zrele, individualizirane osebnosti na meji oz. točki, kjer se spajata zavest in nezavedno, da je ta v enaki meri racionalna in iracionalna, realistična in nerealistična, medtem ko je središče povprečne "normalne" osebnosti zavest Jaza (realističnost ega), ki ji stoji nasproti preteča podoba nezavednega (nevarna, neobvladljiva iracionalnost).

Nezavedno je kot svet subatomske materije. Metaforično bi ga lahko zelo dobro razlagali z izrazjem moderne fizike oz. s pojmi moderne filozofije narave. Nezavedno je predvsem potencialno stanje, ki postane zavedno, vidno, spoznano, ko se aktualizira (v obliki sanj, vizij, uvidov, spoznanj, mitologij, obredov, umetniški del ..., pa tudi skozi velika, izjemna pozitivna ali negativna dejanja v človekovem intimnem ali socialnem okolju).

Strukturo posameznikovega nezavednega je mogoče analizirati samo posredno, in sicer s pomočjo metod, ki temeljijo simboliškomitološkem jeziku in intuiciji. Npr. s pomočjo ezoteričnih zemljevidov oz. diagramov, kakršni so mantični sistemi I čing, tarot, numerologija, astrologija idr., lahko pa tudi skozi analizo sanj in vizij. Vsa tolmačenja so seveda le približna; nezavednega se z besedami in natančnimi racionalnimi definicijami pravzaprav sploh ne da v celoti predstaviti, ker presega raven razumskega.

V mitologijah je nezavedno kot simbol pogosto upodobljeno kot pekel, hudič, zlo, kača ipd. Gre predvsem za upodobitve iz tradicij zahodnih dualističnih religij oz. metafizik, ki štejejo zavedno (zavest) za pozitivni, nezavedno pa za negativni del celote (Boga). Nezavedno samo po sebi je seveda intelektualano in moralno povsem nevtralnno. Nevarno postane samo, ko se izrodi naš zavestni odnos do njega. Nevarnost nezavednega raste v sorazmerju z nasiljem, ki ga izvajamo nad njim. (Čim bolj se npr. borimo zoper hudiča ali zlo, tem večja je moč teh sil, tem večja pa je tudi nevarnost, da sami postanemo to, zoper kar se borimo.)

Zožitev (skrčitev) zavesti, to je sptust oz. padec Jaza v nezavedno lahko povzroči v človeku velik notranji nemir, negotovost in strah. Toda pred to, na prvi pogled negativno izkušnjo, ne smemo pobegniti, ker brez "bolečih življenjskih izkušenj" ni mogoče duhovno (od)rasti. Temo in zlo samega sebe je preprosto treba spoznati, sprejeti in razsvetliti. Ničesar v sebi ali zunaj sebe se nam ni treba bati. Ničesar ne smemo zavračati ali zanikati. Nevarnost, negotovost, nepredvidljivost so življenjski izzivi, ki vodijo k duhovni rasti. Ko v strah, temo vstopimo, ta neha obstajati. Čim globlje v svojo notranjost se spustimo, več

teme kot izkusimo, tem močnejšo luč doživimo. Proces samorazsvetljevanja se stopnjuje, postaja hitrejši, strožji so tudi stražarji pragov zavesti, to je življenjske (karmične) preizkušnje.

Nezavedno je strukturirano na način labirinta oz. mistične spirale. Za njuno spoznavanje ni jasnih metod ali pravil. Od posameznika (od specifičnosti njegove osebnosti in karme) je odvisno, kako bo arhetipske vsebine nezavednega ozaveščal in vključeval v svojo ego osebnost, torej, kako bo potoval v središče lastne psihe, kako bo odkrival Boga – ga živel in razumel v vsakdanjem življenju.

Ko v labirint enkrat vstopimo, iz njega ne pridemo, dokler ne razkrijemo njegove skrivnosti, torej spoznamo resnico sebe. Nezavedno želi biti spoznano - kundalini se želi prebuditi in razsvetliti. To je njegova najgloblja (kozmična!) želja. In ta želja se kot glavno vodilo bivanja udejanja skozi vse naše življenje. Vsako človeško življenje je v končnem smislu razkrivanje kolektivnih nezavednih struktur vesolja, ki se skozi posameznike izražajo individualno. Splošno se izraža v posebnem, univerzalno v individualnem. Nezavedno v duši posameznika je sestavni del nezavednega v duši vesolja, enako velja za zavest.

Naravo dogajanj v nezavednem na slikovit način izražajo vsebine mitov ter liki božanskih in demonskih bitij. Z njimi se ukvarja večina ezoteričnih (verskih, magijskih) obredov. Obredi aktivirajo arhetipske sile v posameznikovi psihi, jih dvigujejo v svetlobo zavesti, s čimer širijo polje človekove osebnosti, ustvarjalnosti in svobode.

Mit je "zemljevid" nezavednega, obred pa "prevozno sredstvo", torej metoda, ki omogoča potovanje v nezavedne pokrajine duha, ki se kot "gen" kolektivne psihe nahajajo v vsakem človeku. Glavna središča mitov so zgrajena okrog arhetipskih simbolov oz. prakozmičnih situacij. Struktura mita in obreda ima podobna strukturo kot sanje (oboje prebujata podobno raven energije in zavesti - od tod tudi dejstvo, zakaj se lahko mistične iniciacije odvijajo preko sanj).

Vesolje se lahko (samo)spozna samo skozi bitje, kakršno je človek. Človeško življenje je edinstvena situacija v kozmosu, kjer se na enakovreden način spajata duh in materija, njun spoj (interakcije) pa omogočajo popolni uvid v naravo stvarstva. Bitja, ki obstajajo zgolj na duhovni (nesnovni) ravni – to je angelske, demonske in druge astralne entitete, ali pa bitja, ki so nižje razvita kot človek (mineralni, rastlinski in živalski svetovi) nimajo zmožnosti celostne integracije bivanjskega izkustva, ki je materialnoduhovno oz. duhovnomaterialno. S človeško zavestjo si ustvarjeno (realno, materialno) vesolje odpira vrata nazaj k svojemu prazvoru. Samo skozi človeški način bivanja (ali človeškemu podoben) lahko pridemo v stik s kozmično zavestjo, samo tako lahko kozmični Biti (Bogu) pomagamo, da se v celoti prebudi, razsvetli.

4.

Z usmeritvami svoje psihične pozornosti (osredotočanjem zavesti) ustvarjamo realnosti. Čim bolj se z neko stvarjo mentalno ukvarjamo, tem bolj ta postaja naša resničnost. (Zato je zares pomembno, kaj so vsebine naših misli in čustev!) Usmeritev zavesti na nekaj

pomeni tudi zožitev polja zavedanja. Večinoma živimo v bolj ali manj zožanih stanjih zavesti, ukvarjajoč se s posamičnimi stvarmi oz. problemi, usmerjeni samo na omejene, delne vidike resničnosti. Pomembno je dejstvo, da tudi sami vidiki oz. oblike resničnosti vplivajo na stanja zavedanja. Čim bolj je npr. naša pozornost usmerjena v materialistične stvari oz. na čutnomaterialne vidike delovanja, kar pomeni, da se zapleta v navzdol vteče se vrtnice nizkih, temnih energij, tem ožje je polje zavesti, dojemanje življenja pa zreducirano na občutenje razdvojenosti in odtujenosti posameznika in sveta.

Zavest človekovega Jaza (ego) je organizirana tako, da zmore razumevati več ali manj samo eno dimenzijo stvarnosti naenkrat. Samo ljudje s ustaljeno visoko zavestjo (samozavedanjem) ali pa ljudje v občasnih stanjih razširjene zavesti, lahko razumevajo in sprejemajo več dimenzij stvarnosti hkrati. Na splošno velja, da, čim več vidikov resničnosti lahko doživljamo in doumevamo naenkrat, tem širše je polje zavesti, tem večja je naša notranja svoboda in ustvarjalna moč.

Človekov Jaz je najučinkovitejši takrat, ko deluje v sozvočju z notranjim duhovnim središčem (Sebstvom). Uravnoveženost osebnosti pomeni, da sta zunanji Jaz (ego zavest) in notranji Jaz (nezavedno Sebstvo) medsebojno usklajena. Težave nastanejo, ko ego hoče eno, podzavest pa drugo. Povprečni človek je pravzaprav polje večnega konflikta - v njem se nenehno soočajo različne, pogosto povsem nezdržljive zahteve.

Funkcija ega je izgrajevanje in ohranjanje človekove telesne in duševne integritete, zato je bolj ali manj statično in konzervativno naravnano. Ne mara sprememb, ker bi te pomenile njegov konec (konec neke psihične integritete in življenjskega smisla). Šele z duhovnim razvojem osebnosti pridobi ego kvalitete ustvarjalne dinamike, torej trajno sposobnost samopreobražanja in samospreminjanja. Ta "feniksova moč" je povezana s človekovim razsvetljenjem lastne in obče situacije bivanja, tj. s spoznanjem o minljivosti vsega, kar obstaja, ter z uvidom o spremembi kot osnovnem zakonu ustvarjalnega obstajanja. To ima za posledico izgubo strahu pred lastnim (in občim) koncem, pred smrtjo. Razklenejo se vse duhovne in materialne vezanosti oz. zasvojenosti, zaslepljenosti.

Eden temeljnih pogojev za uspešno delovanje ega (psihe nasploh) je SMISEL. Smisel je nevidno središče psihe, ki omogoča, da lahko ta uspešno deluje. Čim višji (duhovnejši, razsvetljenejši) je smisel, tem ustvarjalnejši in svobodnejši je človekov način življenja.

FENOMEN INICIACIJSKE KRIZE

1.

Potovanje po mistični spirali spremljajo različne oblike notranjih (osebnostnih) kriz, v katerih človekova duša zori (postaja nesmrtna). Preden preidemo na višjo raven zavedanja, se skoraj vedno soočimo s kakšno krizno situacijo, bodisi notranje psihično ali zunanjo, tj.

s problematičnimi, konfliktnimi življenjskimi okoliščinami in medčloveškimi odnosi. Iniciacijska (preobrazbena) kriza se lahko pojavi spontano (kot posledica človekovih bivanjskih okoliščin) ali pa kot posledica namerne izzvanosti (če npr. prisostvujemo nekemu mističnemu obredu ali izvajamo določeno ezoterično tehniko, zavestno vemo, da bo to sprožilo v nas proces energetskega oz. osebnostnega čiščenja in transformiranja). Pri spontano nastalih mističnih krizah je človek veliko bolj izpostavljen nevarnostim, kot pri zavestno izzvanih v okviru mističnih obredov. Ljudje, ki potujejo po duhovni poti sami (kot samouki), morajo imeti veliko večjo božjo zaščito, kot tisti, ki jih varuje moč učiteljskih avtoritet in organizacij. Za samotne jezdece je zaupanje v Boga in v Življenje osnovni pogoj duhovnega napredovanja in življenjske samoohranitve.

Iniciacijske krize se pojavljajo, dokler osebnost ni duhovno toliko razvita in utrjena, pravzaprav "ego prepustna", da je globinski premiki v podzavesti oz. zunanja in notranja energijska dogajanja ne morejo več razrušiti, kar pomeni, da je človek začel zares delovati iz notranjega miru in vedrine. Čisto zavedanje življenja in sebe se je ustalilo in postalo trajno ne glede na življenjske okoliščine. V krizah vedno odmira ego; ko je torej ta tako poduhovljen, da v njem ni več prave razlike med obstajanjem in neobstajanjem, predrazsvetljenske krize niso več potrebne. Pri duhovni rasti imajo pravzaprav največ težav ljudje z močim (sebičnim, konzervativnim, frustriranim) egom. Preden se ta razkroji in pretopi v finejšo (nesebično, dinamično, svobodno) obliko lahko minejo tudi leta, pa še zelo vztrajni moramo biti.

V bistvu bi lahko ločili dve osnovni stopnji transformacijskih kriz: prva je povezana z ozaveščanjem vsebin človekovega individualnega nezavednega, druga pa s kolektivno podzavestjo (arhetipskimi dominantami). Pri prvi razrešujemo osnovne probleme svojega vsakdanjega življenja, pri drugi obče probleme Biti kot take (smisel obstajanja, ustvarjanja, karmično poslanstvo, prepoznavanje resnica o dobrem in zlu, o neizbežnosti smrti, o univerzalni ljubezni ...). Dogajanja lahko med seboj ločimo seveda samo teoretično, v praksi so medsebojno prepletena.

Spoznanja, do katerih v obdobjih odraščanj pridemo, morajo biti preverjena v praksi vsakdanjega življenja. Samo, kadar razsvetljenjski uvidi vzdržijo preizkus vsakdanje stvarnosti, šele zares postanejo naša trajna last. To pomeni, da smo se med transformacijskimi procesi dejansko povzpeli na novo, višjo raven obstajanja in (samo)zavedanja, torej smo moč krize uspešno (pozitivno) izkoristili.

2.

V posameznih fazah iniciacijskih kriz lahko motivacijo za delo na sebi, pa tudi za življenje nasploh, v celoti izgubimo. Motivacijske vzpodbude za življenje in delo prihajajo v človeka od zunaj (iz okolja oz. od drugih ljudi) ali od znotraj (iz podzavesti). Resnično prave so seveda motivacije, ki privrejo iz najglobljih plasti duše, iz Sebstva. Toda v obdobjih kriz se pogosto zgodi, da podzavestnih vzgibov (motivacij) ni od nikoder. Povsod nesmisel, jalovost, obup ... Zdi se nam, da nas je Bog dokončno zavrzel.

Z odsotnostjo kakršne koli motiviranosti se najpogosteje soočimo v črni (nigredo) razvojni fazi. Takrat kaos in noč vsrkata celotno osebnost. Nastopi popolna informacijska blokada. Medtem se v odsotnosti človekove ego zavesti dogodi notranja (nezavedna) preobrazba psihe. Ko ponovo oživimo, se prebudimo, v sebi spet čutimo motiviranost, zdaj še toliko

čistejše, saj ta kot sij božanske luči prihaja naravnost iz Sebstva. Ponovni pojav globinske motiviranosti za življenje in delovanje je povezano z božjo milostjo. Želja po nadaljevanju poti se mora namreč roditi sama od sebe, kot žarek božanske svetlobe se mora spustiti na človeka novo upanje in razsvetliti noč duše.

V času popolne izgube duhovne in siceršnje motiviranosti nam seveda nič ne koristi, če poznamo še tako briljantne ezoterične psihotehniko in postopke, s katerimi lahko sicer oživljamo voljo do življenja. V takih stanjih običajno tudi odklanjamo pomoč drugih. Pogled na človeka, ki preživlja mistično smrt, je lahko zelo boleč, vendar pa s svojo energijo in nasveti ne smemo vanj siliti. S tem bi njegovo duhovno inkubacijo samo še bolj zakomplicirali. Človekov Višji Jaz zagotovo ve, zakaj je posamezniku določeno izkustvo stagnacije in kaosa potrebno.

3.

V času mističnih kriz, pa tudi v širšem obdobju duhovnega zorenja, je ukvarjanje s sanjami zelo pomembna oblika samoanalize. Sanje so natančen odraz človekovega duhovnega stanja. Mnoge ezoterične šole zato od svojih učencev zahtevajo, da si jih zapisujejo oziroma se jih naučijo pomniti.

Obstaja veliko načinov tolmačenja sanj. Pri analiziranju sanj mističnih iniciantov se danes najpogosteje uprabljajo principi jungovske interpretacije, torej psihoalkimistični vidik, ki je ezoteričnim teorijam in nazorom najbližji. Sicer pa velja, da mora vsak sam iznajti svoj način komunikacije s sanjami. Tega najlažje odkrijemo, če svoje sanje spremljamo daljše obdobje, hkrati pa si beležimo, kaj od ezoteričnih treningov in obredov smo v tem času počeli ter kaj se nam je dogajalo v vsakdanjem življenju.

Na splošno bi lahko govorili o dobrih (pozitivnih) in slabih (negativnih) sanjah in načinih spanja. Negativne sanje (z nočnimi morami in slabim spanjem) so lahko

- ali občasne (v tem primeru gre navadno za podzavestne reakcije na bolezni, stres, psihične probleme in obremenitve, reakcije na droge, alkohol, zdravila, vremenske vplive ...),
- ali pa se ponavljajo in sčasoma postanejo stalni način sanjanja in spanja.

Trajno slabo spanje oz. moreče sanje so lahko posledice različnih vzrokov:

- škodljivih energetskih žarčenj okolja;
- dolgotrajnega (latentnega) nastajanje neke resne bolezni;
- psihičnih problemov oz. kriz, ki so značilne za razvojno stanje nigredo;
- notranjega (mističnega) učenja oz. spoznavanja sveta nižjega astrala;
- delovanja črne magije (nad spečim človekom je bila izrečena energetska kletev, tj. urok nekega posameznika ali skupine ljudi);
- negativnega (podzavestnega) vplivanja neke osebe, ki spi v istem spalnem prostoru kot sanjalec ali pa v bližnjih (sosednih) prostorih;
- prodora različnih astralnih entitet (predvsem demonskih bitij ali pa drobcev umrlih duš) v sanjalčevo psiho.

V procesu mističnega preobražanja lahko razvojno stanje nigredo traja dlje časa (več mesecev ali celo let). V tem primeru se bodo motivi in situacije v sanjah (kakor tudi karmične preizkušnje v vsakdanjem življenju) nenehno vračali in se počasi razvijali

(postopoma modificirali). Sanjski motivi in liki so običajno mitološki ali pravljčni (božanstva, angeli, demoni, pravljčna bitja ...), lahko pa so tudi osebe iz sanjalčevega vsakdanjega okolja, ki imajo v sanjah mitološkosimbolni značaj (oče, mati, brat, sestra, partner, javne osebnosti, duhovni učitelji ...).

Do specifičnih sanjskih motivov in likov pride pogosto tudi takrat, ko inicianat prisostvuje obredom, ki vsebujejo veliko transformacijskih simbolov ali pa imajo ti sami po sebi preobrazbeno mitološko zgodbeno osnovo. Proces tovrstnih sanj lahko sprožijo tudi že povsem enostavni ezoterični psihotreningi in vaje. Treba je posebej poudariti, da je glavno prizorišče mistične krize v iniciantovi podzavesti in sanje so najboljši pokazatelj teh dogajanj. Do osebnostne preobrazbe mora priti najprej na ravni podzavesti. Iz notranjih globin osebnosti mora privreti sveža moč, ki regenerira in transformira zavest Jaza.

Pri ljudeh, pri katerih je most med zavestjo in podzavestjo neizrazit ali celo blokiran, je ta proces nekoliko počasnejši. Včasih traja tudi več tednov ali mesecev preden simboli in miti, s katerimi so se med obredi soočili, zares prodrejo v njihovo podzavest in tam začno delovati. Začetek tega procesa se bo jasno pokazal v sanjah ali pa v vizijah oz. sporočilih, ki jih posreduje notranji glas. Nezavedno učinkovanje simbolov ali mitov bo v nadaljevanju privedlo do celostne reorganizacije in reintegracije osebnosti. Zavest Jaza bo postopoma asimilirala vsebine nezavednega. Človek bo skozi svoje vsakdanje življenje prepoznal določene doslej nepoznane ali zavračajoče dele sebe in jih sprejel. To bo privedlo do postopne spremembe splošnih karmičnih okoliščin, kajti, ko se spremeni človekova psiha, se začne spreminjati tudi človekovo okolje, ljudje okrog njega, medčloveške situacije ... Kajti, kot pravi eden glavnih hermetističnih zakonov: "Kakor je zgoraj, tako je spodaj; tako kot je v duhu, tako je v materiji."

4.

"Spust v podzemlje" je ena najpomembnejših in najslikovitejših metafor, ki označujejo psihološko stanje iniciacijske mistične krize. Preden je ezoteričnim posvečencem dovoljeno spoznati resnico, morajo izkusiti temni vidik biti. Gre za posvetitvene obrede, ki skupine ali posameznike uvajajo v višje razumevanje bivanjske stvarnosti in so bolj ali manj enaki v vseh civilizacijah. Njihova mitološka osnova temelji na izkustvu trpljenja, smrti in vstajenja. Da bi človek lahko dosegel novo, višjo raven zavedanja, mora prej v sebi doživeti radikalen psihični preobrat (ta je včasih lahko povezan s fizičnim preizkušnjami: mučenji, boleznimi ...).

Teorija katarze pravi, da skozi neposredno ali posredno doživljanje trpljenja, očiščujemo dušo in si odpiramo pot do novih spoznanj. Pred razsvetljenjem je vedno tema, trpljenje, bolečina. Pri začetnih razvojnih stopnjah duha (pri prvih mističnih iniciacijah oz. samoiniciacijah) so krize in katarzična očiščevanja nujna; kasneje, na višjih (predvsem že dovolj utrjenih in uravnovešenih stanjih (samo)zavedanja), to ni več potrebno (ali samo še izjemoma). Na teh ravneh je spoznavanje resnice neposredno. Človek resnico Biti namreč zavestno živi, torej obstaja onstran razlik med svetlobo in temo, onstran večnega konflikta dobrega in zla, bolečine in ugodja.

Pri ljudeh, ki se razvijajo kot samouki, torej brez nadzorstva in vodstva duhovnih učiteljev, je polje mistične krize najpogosteje iniciantova osebna karma (problemi vsakdanjega življenja, lastne psihične frustracije in kompleksi, težke, včasih tudi povsem brezizhodne

življenjske situacije, bolezni, partnerske in družinske tragedije, zlomi v poklicu in karieri, ipd.). V bistvu ima vsak človek specifično polje iniciacijske krize. Gre za Ahilovo peto posameznikove karme, za točko, okrog katere se pravzaprav vse življenje vrtimo in ob kateri nenehno doživljamo "poraze", čeprav so prav ti "porazi" najplodovitejši izvor razsvetljenjskih uvidov ter spoznanj. Šele, ko polje krize v celoti prehodimo in razsvetlimo, ko pridemo do središča labirinta svoje duše, problematičnost Ahilove pete izgine.

Pri mističnih krizah, tako spontanih, kot vodenih, je ena glavnih točk, ki odloča o končnem pozitivnem izhodu iniciacije, zaupanje, predanost, pogum za "iti skozi", "vzdržati vsemu navkljub". Brez tega se zelo lahko zgodi, da se kriza ne konča dobro. Iz življenjskih preizkušenj vsi ne odidejo kot zmagovalci. Mnogi v njih fizično omagajo in umrejo ali pa psihično zakrknajo in duševno odmro. Intenziteta krize je odvisna od tega, kakšna nagrada, tj. stopnja razsvetljenja, inicianta čaka. Gre za globino in moč, s katero se bo osebnost preobrazila, z njo pa tudi njene življenjske okoliščine.

Inkubacijsko dobo mistične krize, tj. obdobje človekovega "bivanja v podzemlju" ali trajanje osebne razkrojevanja, alkimisti označujejo s pojmom nigredo. V stanju nigredo človek (začasno) popolnoma izgubi oblast nad seboj (tj. ego zavest). Gre za izkustvo stanja smrti ega, ki je povezano z odmrtnjem miselnih, čustvenih in čutnih vzorcev. S tem so pogosto povezane telesne bolečine in simptomi različnih bolezni. V času smrti ega pride do popolne informacijske blokade, v kateri človek doživlja izkustvo nič. Dokler se niču popolnoma ne preda, torej ne dovoli, da povsem odmre, agonija traja. Čim pa nič sprejme in v celoti vstopi vanj (kot osebnost izgine), ga presvetli notranja luč (v njem se zbudi nova življenjska moč in sveža motiviranost za nadaljnje delovanje). Medtem, ko je bila zavest ega odsotna, se je notranjost psihe samodejno reorganizirala in reintegrirala. Ko se človek spet začne zavedati sebe, je dejansko spremenjen, drugačen, "razsvetljen".

Za vsako intenzivnejšo preobrazbo je potreben radikalen psihični preobrat, na nek način poseg revolucije v siceršnjo evolucijo duha. Iluminacija je revolucija, ki razsvetli temno noč duše. Toda po revoluciji pride evolucija. Med evolucijo se mora vse tisto, kar se je zgodilo med revolucijo, preveriti in udejaniti v praksi. Razsvetljenska spoznanja, ki ne vzdržijo preverjanja prakse, hitro zbledijo. Po sistemu spoja revolucije in evolucije se plemeniti narava človekovega duha, kakor tudi narava človeških družb in kozmosa nasploh.

Pozitivno razrešitev transformacijske krize označuje alkimistični pojem albedo. Gre za stanje optimizma in svetlobe, ki sledi doživetju razsvetljenja. V tem času živi človek pod vplivom običajno nekontroliranega (neozaveščenega) navdušenja, zato je nenehoma pred nevarnostjo, da bo začel svojo resnico razsvetljenja absolutizirati. Zato teorija psihoalkimije vsebuje še tretjo razvojno fazo, imenovano rubedo. V tem obdobju iniciant svojo razsvetljenjsko izkušnjo in spoznanje zrelativizira. Od njiju se preprosto mora odvezati, se razbremeniti njune teže in pomembnosti. Šele po tem lahko dejansko začne živeti na višji stopnji zavedanja oz. na način nove kakovosti vsakdanjega življenja.

5.

Poglejmo si situacijo še z antropološkega vidika. Vrnili se bomo v prazgodovino, v družbe, kjer igrajo glavno duhovno vlogo šamani. Mistični lik šamana predstavlja univerzalni

vzorec mistične osebnosti, s pomočjo katerega lahko razložimo vse ostale tipe mistikov. To, kar nas trenutno zanima, je način šamanske mistične (samo)inicijacije. Iz antropološkega gradiva (Mircea Eliade: Šamanizem in prvobitne tehnike ekstaze) lahko vidimo, kaj igra ključno vlogo pri razodevanju mističnega talenta. Preden bodočega šamana sprejmejo oz. priznajo za šamana, mora ta skozi formalno izobraževanje (obrede, treninge, intelektualni pouk), predvsem pa skozi doživetja spontanih duhovnih izkustev. Šele na osnovi notranjih psihičnih doživetij (sanj, vizij, sporočil ...) stari šamani novega sprejmejo medse.

Šamanski talent je pravzaprav vedno dar bogov ali duhov. Bodoči šaman v bistvu ne potrebuje zunanjega učitelja. Četudi je v nekaterih šamanskih tradicijah formalno šamansko izobraževanje zelo podrobno razdelano in hierarhizirano, bodočega šamana tudi tu vzgaja "Vrhovni bog" in to po poti (spontano prebujenih) notranjih vizij in sanj. Stari šamani v procesu "notranjega zorenja" bodočega šamana sodelujejo samo posredno, torej kot vzpodbujevalci in svetovalci. Kajti mistično, religiozno izkustvo, je neprenosljivo; do njega mora priti vsakdo sam.

Lastnosti, ki so navadno tipične za bodočega šamana, se pogosto pokažejo že v otroštvu oziroma v zgodnji mladosti, in sicer v obliki specifičnih (psihokriznih) načinov obnašanja. (Te krize seveda ne gre zamenjevati s siceršnjimi adolescentnimi krizami.) Eliade opisuje, kako lahko bodoči šaman postane poudarjeno introvertiran (zamišljen, zasanjan, deprimiran, melanholičen ...). Povsod išče samoto, veliko spi, ima preroške sanje, včasih nočne more, v sanjah govori ali poje. Večkrat se zgodi, da sanja kakšnega (znanega ali nepoznanega) pokojnega šamana, ki ga začne tako skozi sanje poučevati o šamanskem izročilu in veščinah. Pokojni šaman mu v sanjah tudi jasno pove, da ga mora slediti in začeti spreminjati svoje vsakdanje življenje, postati "šamanski človek". Skozi sanje, to je z neposrednim, globinskim energetskim prenosom (transmisijo) lahko bodočega šamana iniciira tudi kakšno nadnaravno (mitološko) bitje. V tem primeru je mistična samoiniciacija še očitnejša. Nekateri vrači, šamani in naravni zdravitelji se samoiniciirajo s tem, da premagajo kako svojo veliko (pogosto smrtonosno) bolezen. Šamanski talenti se jim prebudijo med procesom samozdravljenja. Pogosto je prav določena resna psihična (ali psihosomatska) kriza maternica, iz katere vzklijejo mistični in magijski talenti (bioenergetski sidij, jasnovidnost, razsvetljena modrost ...).

Vizije oz. sanje, ki jih doživljajo bodoči šamani, se pojavijo bodisi kot posledica prisostvovanja pri šamanskih (inicijacijskih) obredih, bodisi spotano, "pridejo z neba", tj. iz podzavesti (kolektivnega nezavednega). V obeh primerih se inicianova osebnost preobraža - iz "posvetnega" se rojeva "sveti" človek. Vsako iniciacijsko izkustvo ima tradicionalno mistično shemo: trpljenje, smrt in vstajenje. V tem pogledu je vsaka bolezen učiteljica, ki iniciira v višje resničnosti duha. Bližina smrti (bolezenske agonije, vročinska stanja, nezavest, koma) sproži intenzivne transformacijske procese, ki privedejo do novega rojstva osebnosti.

Bolezen in iniciacija sta tako pomenko kot energetsko tesno povezani. V šamanskih tradicijah pomenijo fizična trpljenja (konkretna ali simbolna) iniciacijske preizkušnje. V sanjah ali vizijah inician (bolnik) pogosto doživi izkustvo lastne (fizične) smrti; pojavijo se mitološka bitja, ki razsekajo njegovo telo na koščke, nato pa ga kuhajo v kotlu ali pojedjo. Pri začetnih iniciacijskih sanjskovizijskih izkustvih gre skoraj vedno za temo razkosavanja telesa, ki se nadaljuje v sanje oz. vizije zdravljenja in obnavljanja telesnih organov. Inician se pogosto vrne v maternico, nato pa povzpne na Nebo, kjer se pogovarja

z bogovi ali duhovi, spusti se lahko tudi v Podzemlje, kjer govori z duhovi in dušami umrlih šamanov. Med temi notranjimi potovanji se v njem spontano prebudijo različna duhovna znanja, včasih tudi sidiji.

Bodoči šaman na "mističnem popotovanju po notranjih svetovih" spozna svoje duhov(n)e pomočnike in zaščitnike (posebej še iz živalskega sveta). Pri nekaterih šamanskih tradicijah morajo šamani izkusiti vse svetove resničnosti oz. iniciacijske stopnje, drugod zadoščajo samo določena mistična doživetja. Tako so nekateri iniciirani v celotni kozmos (zgornji in spodnji svet) oz. z metodami "nebesne" in "podzemne" iniciacije, drugi pa samo z enimi od njih. Skladno s tem imajo seveda različne duhovne sposobnosti in zadolžitve.

Kadar se iniciacijske (mistične) sanje pojavijo povsem spontano, gre skoraj gotovo za karmično predestinacijo, za duhovne sledi, ki jih posameznik prinaša iz prejšnjih življenj in se pod določenimi psihofizičnimi okoliščinami vsakdanjega življenja samodejno prebudijo. Pri sanjah, ki so posledice prisostvanja obredom ali izvajanja treningov, gre za splošno znani pojav - namreč, da mistični oz. magijski simboli, s katerimi pride človek v globinskopsihološki (energetski) stik, v njegovi podzavesti sprožijo verižno reakcijo prebujanja nezavednih arhetipov (simbolnih in mitoloških slik) ter njihovega postopnega ozaveščanja. Zakaj ljudje različnih dob in kultur doživljajo podobna izkustva oz. podobne arhetipske dominante, je mogoče pojasniti s tem, da so duhovne psihostrukture univerzalne oz. da je religiozno izkustvo nadčasovni in nadcivilizacijski pojav.

V šamanskih iniciacijskih krizah je mnogo stvari, ki so blizu psihopatološkemu pojavu, čeprav šaman ni duševni bolnik. Duhovna izkustva duševnih bolnikov so sicer lahko zelo podobna religioznim izkustvom mistikov, vendar pa jim manjka kvaliteta (samo)zavedanja in konsistentna ego struktura, v katero bi se lahko po končani mistični krizi in ekstazi vrnili. Ali kot pravi Eliade: duševni bolnik je pravzaprav "neuspel" mistik. Šamani svet duha obvladajo, zmožni pa so ga tudi konstruktivno povezovati z materialnim, fizičnim načinom življenja, česar seveda ne moremo reči za duševne bolnike, kakor tudi ne za mnoge duhovne iskalce, ki so obtičali na obrobjih duhovnih poti.

6.

Nekaj najpogostejših stranpoti in stagnacij, ki se lahko pojavijo v različnih samorazvojnih fazah duha oziroma v povezavi z mističnimi iniciacijskimi krizami:

1. Pri uspešni mistični realizaciji (človek je dosegel razsvetljenjski uvid, vendar v tem stanju duše ostane, se ne razvija dalje). Dogodi se končna stagnacija na določeni ravni zavedanja, ki lahko traja do konca življenja. Človek si zgradi določena življenjska prepričanja, povezana z njegovo razsvetljenjsko izkušnjo, ki jo ima za absolutno ter za vse ljudi enako veljavno in zavezujočo. Taki posamezniki pogosto postanejo preroki in mesije, voditelji duhovnih organizacij in gibanj, dobrodelniki in humanitarneži, svetovalci in vseh sort pridigarji (od zdrave prehrane in uspešnega življenja do prave vere in srečne družine). Stvar se dodatno zakomplicira, če se je v človeku med razsvetljenjem prebudil tudi kakšen sidij (najpogosteje je to zdraviteljska, bioenergetska moč ali jasnovidnost). Okultna moč se v tem primeru spoji z določeno ezoterično ali versko ideologijo, kar najpogosteje privede do radikalnih oblik fanatizma.

2. Pri neuspešni mistični realizaciji (do razsvetljenja ni prišlo). Človek je obtičal v stanju nigredo, torej v negativnih, samouničujočih psihičnih stanjih. Osebnost se ne more več konstruktivno sestaviti. Človek vegetira v razbitinah starega ega, novi življenjski smisel se ne pojavi, nikjer ni prave volje do življenja. Pride do splošnega upada življenjske energije in motiviranosti. Gre za stanje, ki je idealno za pojav vseh vrst duševnih ter telesnih motenj in bolezni; posamezni primeri se končajo tudi na psihiatriji. (Treba pa je reči, da je primerov tega tipa mistične stagnacije najmanj.)

3. Pri delno uspešni realizaciji (tik pred razsvetljenjem odnehamo). Gre za primere, ko se človek zboji stanja nič, ki nastopi tik pred razsvetljenjem. Ta vakuum na hitro zapolni z neko religiozno ali ezoterično idejo oz. s sistemom prepričanj, ali s sliko idola oz. s pripadnostjo neki verski osebnosti, guruju. To skoraj vedno pomeni nastanek zagriženega verskega ali ezoteričnega fanatika, ki razen resnice, ki se jo je oprijel kot rešilne bilke v času notranjega vakuuma, ne priznava ničesar drugega. Celó več; vse, kar se ne ujema z njegovim razumevanjem resničnosti, vidi kot nevarnost zase in za druge, kot ustvarjanje slabe karme ali kot vpliv črne magije. Kot podvarianta te mistične stagnacije so primeri, ko človek, ki je doživel razpad starega ega, po nekaj časa trajajočem stanju praznine, sestavi svoj stari ego nazaj, ta pa ima sedaj seveda še bolj poudarjene negativne lastnosti. Tak človek se navadno oprime prepričanj, da (mistična) sprememba ni mogoča (če pa je že, gre na slabše), da sta ezoterika in duhovnost pravzaprav blef. To se pogosto stopnjuje do radikalnih oblik agnosticizma in ateizma. Take osebe lahko začnejo tudi odkrito sovražiti in zaničevati vse ezoterično in religiozno, predvsem pa ljudi, s katerimi so bile nekoč v duhovnem stiku ter jih kriviti za življenjske nesreče. Kot druga podvarianta lahko nastopi pojav, ko oseba začne begati od sistema do sistema, od vere do vere, od skupine do skupine, od učitelja do učitelja ter blatiti in sovražiti vse, kar pusti za seboj.

7.

Med mističnimi iniciacijskimi krizami se lahko pojavijo tudi izrazitejša psihopatogena stanja. Zato ezoterični trenigni in obredi vsekakor niso primerni za ljudi z duševnimi boleznimi oz. z razvitimi psihopatogenimi motnjami. Pod duševno boleznijo razumem stanje osebnosti, ko se le-ta ne more samoorganizirati in doseči notranje konsistentnosti, ki bi ji omogočala samostojno opravljanje telesnih in duševnih življenjskih funkcij. Ezoterični prijemi zahtevajo "zdrave", tj. konsistentne osebnostne strukture, po možnosti take, ki imajo fleksibilen ego in prirojeno sposobnost hitre ego regeneracije, torej veliko psihično adaptabilnost in kvalitete dinamične karakterne strukture.

Pri duševnih bolnikih bi uporaba običajnih ezoteričnih metod skoraj gotovo zmedla njihovo notranjost, kar bi njihovo siceršnje psihopatogeno stanje samo še poslabšalo. Simboli, miti, ezoterični psihotreningi in obredi namreč direktno učinkujejo na podzavest. Da bi lahko bili tovrstni podzavestni procesi konstruktivni, mora v posamezniku obstajati nekaj, kar je lahko dovolj čvrsta opozicija podzavesti, torej konsistentna in stabilna struktura ego zavesti.

Tukaj velja posebej opozoriti na bistveno razliko med duševnim bolnikom (norcem) in mistikom (svetim norcem). Mistik ima notranje svetove in sile v oblasti, bolnika pa prav ti

obvladujejo in mu s tem preprečujejo normalno (učinkovito) delovanje tako v zunanjem, kot notranjem svetu. Duševne bolezni so globoko karmično pogojene. Njihovi vzroki tičijo v "zamrznjenih" psihičnih reakcijah na dogodke v prejšnjih življenjih, ali v specifičnih duhovnih stanjih, ki se niso uspela transformirati v obdobju prehoda med smrtjo in ponovnim rojstvom. Gre za statična stanja duše, ki se iz različnih (karmično samokaznovalnih) razlogov podaljšujejo bodisi na človekovo celotno življenje ali na posamezno življenjsko obdobje. Na spremembo tako velikih karmičnih kompleksov kot je trajna duševna bolezen lahko vpliva samo Bog (tj. Višji Jaz človeka - duševnega bolnika, ki si je pred rojstvom sam izbral tak način življenja).

Pri nekaterih primerih duševnih bolezni (navadno tistih, ki se razvijejo pri odraslih ljudeh) je pogosto vzrok spontano prebujen kundalini. Energija kundalini je v celoti preplavila človekovo osebnost, ta pa je ne zmore ozavestiti in obvladati. Tak človek je žrtev nenehno se obnavljajočih sil in projekcij svojega nezavednega. Kundalini se ne more več vrniti v izhodiščno točko (muladara čakro), zato se tudi osebnost ne more z ničemer prizemljiti. V teh primerih lahko z določenimi ezoteričnimi psihotehnikami sicer pomagamo, vendar pa lahko to počno samo jasnovidni ljudje, ki lahko vidijo celotno bolnikovo psiho in karmo ter znajo predvideti posledice posega neke ezoterične metode.

Krize (in poškodbe), ki jih povzročijo dvigi kundalini, so lahko fizične ali psihične. Kundalini na svoji poti po hrbtenici navzgor potuje skozi čakre. Pri tem povzroča njihovo prebuditev, torej oživitev človekovih karmičnih (psihoenergetskih) struktur, ki so s posameznimi čakrami povezane. Tako lahko pride do intenzivnih čiščenj (zaostrijo se npr. karmične okoliščine človekovega vsakdanjega življenja), izbruhnejo psihične krize, ki jih posameznik komaj še obvlada, pojavijo pa se lahko tudi resna telesna bolezenska stanja. Ko se v posamezni čakri blokirana kundalini osvobodi in vrne nazaj v izhodišče, telesni bolezenski simptomi običajno takoj izginejo. Zanimivo je, da pri telesnih obolenjih, ki nastanejo zaradi neobvladanega dviga kundalini, ni mogoče najti fizičnih vzrokov bolezni. Medicinski izvidi navadno ne pokažejo ničesar. Prava telesna bolezen se razvije šele, če se energetska blokada dalj časa ne razklene. Kadar je kundalini zaradi posameznikove karmične neočiščenosti in psihosomatske neuravnovešenosti ujeta v določeni čakri, se navadno dogodi intenziven notranji psihični proces, ki šele po dajšem času privede do razrešitve karmičnega vozla in s tem razsvetlitve in umiritve energije. Če je kundalini blokirana samo v eni čakri, potem do resnih duševnih motenj običajno ne pride; do teh pa pride, če se kundalini dvigne direktno skozi vse čakre do možganov, posameznik s svojo osebnostjo pa na to (še) ni pripravljen. V tem primeru ego v hipu zgori (razpade), nezavedno pa v celoti vsrka polje posameznikove ego zavesti. Najbrž je zaradi vsega tega razumljivo, zakaj nekateri ezoterični mojstri tako svarijo pred nevarnostmi prezgodnjega dviga kundalini in poudarjajo nujnost postopne duhovne rasti.

O PROBLEMIH OBVLADOVANJA DESTRUKTIVNE ENERGIJE IN ČRNI MAGIJI

1.

Črna magija oz. črni (k zlu usmerjeni) obredi vzpostavljajo energijska polja sadizma in nekrofilizma. Gre za psihopatološka stanja, ko posameznik ali skupina ljudi začne uživati v povzročanju bolečine drugim (lahko tudi sebi), uživa pa tudi ob povzročanju ali gledanju umiranja in propadanja. Osebe, ki to počno, so običajno "duševni bolniki", ki pa, zahvaljujoč svoji inteligentnosti in vsesplošni moralni izprijenosti okolja, v katerem živijo, nikoli niso diagnosticirani kot psihopati. Nasprotno. Pogosto so družbeno priznane osebnosti, saj se z lahkoto znajdejo na vidnih mestih v družbi - oblast in odločanje o življenju drugih jih namreč še posebej privlačita. Take osebe navadno nimajo razvitega nikakršnega občutka za moralnost in sočutje, kakor tudi niso sposobne nikogar ljubiti. Regresijske izkušnje kažejo, da včasih posameznik skozi vse svoje življenje (ali več življenj) iz določenih karmičnih razlogov ni sposoben razviti občutka vesti in prebuditi smisla za moralo, niti ni zmožen do kogarkoli čutiti čustva ljubezni. Osebam, ki niso dovzetne ne za moralo ne za ljubezen, je zelo težko priti blizu. Take osebe (pogosto so karizmatične osebnosti) imajo ponavadi močno življenjsko in ustvarjalno energijo, ki pa je povsem egoistično naravnana, čeprav se navzven lahko kaže kot "skrb in požrtvovalnost za dobro drugih", torej kot človekoljubnost. Četudi take osebe črnomagijskih sredstev ne uporabljajo, je že samo njihova običajna usmeritev (zlih) misli dovolj učinkovita "črna magija". Zavestno (namensko) izvajane črne magije je v primerjavi s "spontano črno magijo" tovrstnih karakternih tipov ljudi, pravzaprav zelo malo.

Sicer pa, najboljša zaščita pred črno magijo je naša mentalna naravnost, da ta sploh ne obstaja. Čista in jasna misel ter notranji mir so najmočnejša protimagijska sredstva. Druge oblike protimagijske zaščite pa bi lahko bile: molitev k Bogu oz. k Svetlobi, da se vsi uroki, kletve, škodljiva, uničevalna, sovražna delovanja (zavestna ali nezavestna) kogarkoli, kjerokoli in kadarkoli razkrojijo v nič. Z zlom se nima smisla neposredno ukvarjati. (Čim bolj se namreč zoper njega borimo, več ga je.) Postavite med sebe in zlo Boga! Če začutite črnomagijski napad, predajte vso stvar Bogu. (Seveda govorimo o delovanju zoper "črno magijo" v našem intimnem svetu; za ravnanje z zlom v širših družbenih razsežnostih, npr. v političnih in vojaških konfliktih, veljajo drugačna pravila; tam pasivnost pogosto ni primerna ...) Sicer pa najprej preverite, če "črna magija" ni samo projekcija vaših lastnih frustracij in strahov, če ne gre za podzavestni vpliv vašega arhetipa Sence; šele, ko ste opravili pošteno samokritično analizo sebe in okolice ter tako izključili vse možnosti, da izvor zla (destruktivnosti) ni v vas samih, potem je izvor negativnega energijskega delovanja najbrž res drugod.

2.

Problem obvladovanja posameznikove ali skupinske agresivne destruktivne energije je bil velik skozi vso človeško zgodovino. Danes pa je še posebej. V našem primeru se seveda osredotočamo na problem agresivnodestruktivne energije v ljudeh, ki se ukvarjajo z duhovnim samorazvojem. Mnogo spiritualno razvijajočih se ljudi namreč nosi v sebi sindrom nezadovoljivega, nedovoljšnjega izražanja agresije in destruktivnosti (jeza, bes, sovraštvo, strah, žalost, obup, maščevanje, zamere, prizadetosti, užaljenosti, ljubosumje, zavist ..., ali želja po uničevanju in napadalnosti nasploh). Navkljub temu, da meditirajo oz. izvajajo druge ezoterične metode, ki očiščujejo osebnost, ostaja pomemben del njihove agresivnosti in destruktivnosti potlačen in nezaveščen. Glavni razlog je v tem, da si ne upajo neposredno soočiti se s svojo Senco, in si priznati, da so tudi oni lahko slabi in

umazani, da je tudi v njih možnost, da postanejo napadalci in uničevalci, ali pa preprosto zato, preveč so namreč zaslepljeni z duhovnimi ideologijami, z verskimi prepričanji, v katerih za agresivnost in destruktivnost, za podlo in ničvredno plat človeške narave ni prostora. Še posebej pereč problem nastane, ko se neizražena energija usmeri sama vase, torej pojav samoagresivnosti in samodestruktivnosti. Zelo lahko se namreč zgodi, da tisto, kar bi sicer opravičeno morali usmeriti v druge, usmerimo vase. Kot posledica tega se bodo sčasoma pojavile (npr. z leti, ko to postane naš običajen način reagiranja na napadalnost in uničevalnost okolice) trajne značajske poškodbe, izmaličenosti (npr. svetohlinstvo, hinavskost, mazohističnost ...), poznalo pa se bo tudi na skrotovičenem, psihično pohabljenem telesu in različnih boleznih.

S seboj je treba biti iskren! Izražajmo to, kar nosimo v sebi, oz. to, kar v določenem trenutku smo. Seveda je naš cilj popolna duhovna transformacija osebnosti, torej oplemenitenje vseh temnih plasti duše s svetlobo in dobrohotnostjo, vendar to ne more nastati čez noč. Če čutimo, da z ezoteričnimi psihotreningi svoje agresivnosti in uničevalskosti, ki jo usmerjamo bodisi zoper sebe, bodisi zoper druge, ne moremo zadovoljivo prečistiti in preobraziti v pozitivne kvalitete, potem je dobro, da za pomoč iskreno prosimo Boga oz. sile svetlobe in jim izročimo vso svojo (samo)uničevalsko moč, po drugi strani pa se moramo dodatno ukvarjati s fizičnimi dejavnostmi, npr. s klasičnim športom ali borilnimi veščinami, ki omogočajo, da se nakopičena in potlačena agresija najhitreje in najučinkoviteje sprosti, primerno pa je imeti tudi veliko dobrih (izpolnjujočih) spolnih odnosov, med katerimi se destruktivna energija prav tako transformira.

3.

Vsaka kreacija je proces delovanja dveh osnovnih sil: pozitivne in negativne, zato se pri ustvarjalnih postopkih na katerikoli ravni resničnosti tako dobro kot slabo vedno pojavljata skupaj. Neko stvar lahko premočrtno uresničujemo (gremo torej naravnost k cilju) samo v primeru, ko smo notranje čisti in v celoti prepojeni z občutkom bivanjske gotovosti. Kakršna koli karmična navlaka (strahovi, skrbi, dvomi, omahovanja, nestrpnosti, obsedenosti z željo ali pričakovanjem rezultata ...) uresničenje cilja zakomplicira in upočasni. Še tako zahtevni projekti se lahko uresničijo, če imamo čvrsto notranjo vero vanje in če imamo popolno zaupanje v Življenje nasploh. Seveda pa moramo najprej spoznati, če je cilj, ki ga želimo uresničiti v skladu z našim deležem občega kozmičnega načrta, če je torej naša dharmična dolžnost. Če to je, potem smo v resnici samo izvrševalci božanske volje - kozmična energija nas bo sama nosila k cilju, le predano ji bomo morali slediti. V načinu življenja, ki pomeni izpolnjevanje dharme (kozmičnih dolžnosti), smo dejansko izvrševalci božanske volje, sredstva oz. kanali, skozi katere se razodeva kozmos. - Torej, ne začnite z uresničevanjem neke (večje, pomembnejše) zamisli, preden ne dobite zanesljivega občutka, da za zadevo stoji volja Neba!

SMARAGDNA POT

Moje veliko spoznanje iz obdobja duhovnega odraščanja, ki ga podarjam drugim, je sporočilo o potovanju k Notranjemu učitelju.

V splošnem obstajata dve veliki poti spoznavanja duhovnega znanja oz. metodologiji samospoznavanja: rodovniška (učitelj prenaša duhovno izročilo svojega rodovnika na učenca, ki s tem posredno spozna sebe) in samouška (učenec je samemu sebi učitelj, sebe torej spozna neposredno brez zunanjih posrednikov). Pri rodovniškem načinu učenec postaja podoben svojemu učitelju, kar tudi omogoča nadaljevanje rodovnega duhovnega izročila oz. izkustva razsvetljenja. Pri samoukih se Najvišja resnica vedno razodene na unikatni in originalni način. Razsvetljenjski uvidi ustvarjajo učenca-učitelja v vedno bolj samosvojo, samopodobno osebnost. Ker so njegova duhovna spoznanja lastna samo njemu, je različen od vseh, čeprav hkrati tudi podoben vsem, ki so prepoznali končno resnico.

Prepričan sem, da ljudje, ki so odločeni iti po duhovni poti in spoznati Najvišjo resnico biti, pa zaradi svoje karmične določenosti ne čutijo potrebe po zunanjem duhovnem učitelju ali pa ga ne morejo najti, kakor tudi ljudje, ki jih pripadnost duhovnim tradicijam in organizacijam odbija, slej ko prej odkrijejo učitelja duhovne modrosti v samem sebi. To je nezmotljivi glas njihove intuicije. Biti zvest svojemu učitelju in resnici, za te ljudi pomeni, biti zvest samemu sebi - svojemu notranjemu Jazu (Sebstvu) in zaupati v Življenje (Boga). Na tej poti je veliko preizkušenj (verjetno veliko več, kot jih doživijo tisti, ki rastejo pod duhovnimi nadzorstvi in vodstvi svojih zunanjih učiteljev), več pa najbrž tudi neposredne božanske zaščite. Usoda ljubi pogumne!

To je smaragdna pot! Smaragd je mistični simbol v najžlahtnejšem pomenu. V njem se skriva imanentna energetska dvojnost - na eni strani bogastvo življenjskih (iniciacijskih) preizkušenj, na drugi velika duhovna moč, ki odpira na tisoče vrat do Najvišjega razsvetljenja.

Moja primarna duhovna izkušnja je potovanje k Notranjemu učitelju. Vse dosedanje ezoterične metode in teorije ter duhovni stiki z velikimi učitelji so mi bile pravzaprav samo priprave, vzpodbude za rast duhovne modrosti, torej smerokazi za potovanje k mojemu resničnemu Notranjemu učitelju. Zavedam se, da je Notranji učitelj kot duhovni praarhetip vgrajen v vsakega človeka. Čeprav imamo v svetu, ki ga živimo, različne zadolžitve, sposobnosti in talente, skratka, povsem različne karme, pa nam je vsem enako dano, da spoznamo najvišjo Resnico, kajti vsi smo ustvarjeni iz iste Ljubezni!

Ko se božanska iskra v človeku enkrat prižge, se bo nekega dne razgorela ne glede na pomoč ali nepomoč zunanjih duhovnih učiteljev in mojstrov modrosti, ne glede na to ali izvajamo ezoterične psihotreninge ali ne, ne glede na naša verska in duhovna prepričanja ter pripadnosti ali nepripadnosti organizacijam (sektam, šolam, mističnim in magijskim redovom ali cerkvam). Morda se to še ne bo zgodilo v tem življenju. Toda, kaj je eno življenje v primerjavi z večnostjo! Verjamem v evolucijo duše; verjamem, da je vsak človek, vsako živo bitje v vesolju predestinirano, da nekega dne samodejno doživi končno Razsvetljenje in Osvobojenje.

Ko je mehanizem duhovnega razvoja (samospoznavanja duše) sprožen, ta samodejno deluje dalje; pri nekom hitreje, pri drugem počasneje, toda pri vseh se odvija. Do sprožitve tega mehanizma lahko pride spontano (naključno v vsakdanjem življenju) ali ob prisostvovanju nekemu religijskemu ali ezoteričnemu obredu, ali ob neposrednem

osebnem stiku z duhovno visoko razvitim (razsvetljenim) človekom, ali med izvajanje kakega psihičnega ali psihosomatskega treninga itd., itd. Gre za tisti magični trenutek prve duhovne (samo)inicijacije, ko človek izstopi iz sveta materialnega in se nenadoma znajde v svetu čistega duha ter ga ta v celoti prevzame. Kasnejše življenjske izkušnje lahko ta dogodek sicer prekrijejo, a samo začasno. Slej ko prej se bo spomin nanj vrnil in človek bo spet šel dalje.

Prehitevati pa se ne da; razsvetljenja ne moremo izsiliti; z ničemer ga ne moremo kupiti ali si ga prislužiti: ne s pridnim izvajanjem ezoteričnih vaj, ne z vdanostjo učiteljem, duhovnikom, mističnim in magijskim avtoritetam, ne z zvestobo ezoteričnim in verskim tradicijam ali modroslovnim naukom. Počakati moramo, da duša dozori; to tiho, nevidno zorenje duše, pa je odvisno samo od našega notranjega Boga.

V človekovem duhovnem zorenju je skrit evlucijski vozal vesolja. V naravi je veliko podobnih vozlov in zank. Skoznje se običajno dogaja (samo)selekcija življenjskih oblik. Človeška zavest, duhovno razsvetljenje samega sebe in s tem Življenja kot celote, je ena najpomembnejših evlucijskih zank. Morda celo najpomembnejša.

Glas Notranjega učitelja je glas Božanskega otroka, ki je začel rasti v maternici naše zavesti. Njegova sporočila so klici tega otroka. Z njimi nam govori, kako naj mu z dejanji svojega življenja pomagamo, da se bo lahko nekega dne rodil!